

გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

Grigol Robakidze University

ხელნაწერის უფლებით

With the right of manuscript

გიორგი ლაცაბიძე

Giorgi Latsabidze

წინასასამართლო სხდომის როლი მტკიცების პროცესში

The Role of a Preliminary Hearing in the Process of Proof

საგანმანათლებლო პროგრამა: სამართალი

Educational programme: Law

დისერტაცია წარდგენილია სამართლის დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

Thesis is presented for obtaining of the PhD Degree in Law

რეზიუმე

Abstract

თბილისი

Tbilisi

2026

გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

გიორგი ლაცაბიძე

წინასასამართლო სხდომის როლი მტკიცების პროცესში

საგანმანათლებლო პროგრამა: სამართალი

დისერტაცია წარდგენილია სამართლის დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

რეზიუმე

თბილისი

2026

გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

მეცნიერ-ხელმძღვანელი:
თამარ სადრაძე
სამართლის დოქტორი,
პროფესორი

დისერტაციის დაცვის თარიღი გამოქვეყნდება
უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე www.gruni.edu.ge

დისერტაციის დაცვა შედგება გრიგოლ რობაქიძის
სახელობის უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის
საატესტაციო - საექსპერტო კომიტეტის სხდომაზე

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია გრიგოლ
რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტის
ბიბლიოთეკაში. თბილისი, ირინა ენუქიძის №3
(აღმაშენებლის ხეივანი მე-13 კმ)

სარჩევი

შესავალი.....	1
სამეცნიერო ლიტერატურის მოკლე მიმოხილვა, კვლევის თეორიული და პრაქტიკული კონტექსტი.....	6
მეთოდოლოგიის კვლევის აღწერა და შედეგები	10
განსჯა, მეცნიერული სიახლე.....	10
რეკომენდაციები და დასკვნა.....	22

შესავალი

საკვლევი პრობლემატიკა და კვლევის აქტუალობა - საკითხის აქტუალობა და დისერტაციის კვლევის ინტერესი თუ რა როლი აქვს წინასასამართლო სხდომას მტკიცების პროცესში გამოწვეულია იმ გარემოებით, რომ 1998 წლის 20 თებერვლის რედაქციის საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი (შემდეგში-სსსკ) არ იცნობდა აღნიშნულ სტადიას და 2009 წლის 9 ოქტომბერს მიღებულმა, დღეს მოქმედმა სსსკ-მა მტკიცების პროცესის ახალი სტანდარტები შემოიტანა და სრულიად ახალი, განსხვავებული სასამართლო პრაქტიკა დანერგა, რამაც კიდევ უფრო განსხვავებული, ახლებური გამოწვევების წინაშე დააყენა მართლმსაჯულება.

წინასასამართლო სხდომაზე და მასთან დაკავშირებული საკითხების მიმოხილვისას აღმოჩნდა, რომ მწირია ლიტერატურა ამ საკითხთან დაკავშირებით და არ არსებობს ისეთი სამეცნიერო ნაშრომი, რომელიც განიხილავს და სიღრმისეულად აანალიზებს წინასასამართლო სხდომას, როგორც ერთ-ერთ მნიშვნელოვან და დამოუკიდებელ სტადიას სისხლის სამართლის პროცესში.

ეს არის პირველი მცდელობა სიღრმისეულად განხილული იქნას ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი, როგორცაა წინასასამართლო სხდომა, როგორც დამოუკიდებელი სტადია სისხლის სამართლის პროცესში და ამ სტადიასთან დაკავშირებული პრობლემური საკითხები, უმეტესწილად, მტკიცების პროცესის შესაბამისი ნაწილის, ფარგლებისა და შინაარსის განსაზღვრა, რაც წინასასამართლო სხდომის კომპეტენციის სფეროს განეკუთვნება.

სსსკ-ის 219-ე და 220-ე მუხლებში მოცემულია ის ძირითადი საკითხები, რომელსაც განიხილავს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე. სსსკ მხოლოდ ამ მუხლებით არ შემოიფარგლება წინასასამართლო სხდომასთან მიმართებით და როდესაც წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე განიხილავს სსსკ-ის 219-ე მუხლში მოცემულ საკითხებს, როგორცაა მაგალითად მტკიცებულებათა დასაშვებობა, უწევს იხელმძღვანელოს ასევე იმ ნორმებით, რომელიც მიმობნეულია სსსკ-ის სხვადასხვა მუხლებში და ეხება მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხებს, რაც კიდევ უფრო საინტერესოს, პოლემიკურს და კომპლექსურს ხდის წინასასამართლო სხდომას.

სწორედ ამიტომ შეირჩა არჩევანი ამ საკითხის კვლევისა და სიღრმისეულ შესწავლაზე, რაც საინტერესო უნდა იყოს როგორც პრაქტიკოსი იურისტებისათვის და ამ სფეროში მომუშავე პირებისათვის ასევე, ნებისმიერი სხვა დაინტერესებული პირისათვის.

კვლევის მიზანი - წინასასამართლო სხდომაზე განსახილველი საკითხების სწორად განხილვა და გადაწყვეტა მნიშვნელოვან როლს თამაშობს, როგორც საქმის სასამართლოში დროულ და სწრაფ განხილვაში, ასევე კანონიერი და სამართლიანი განაჩენის დადგენაში. წინასასამართლო სხდომის როლისა და სხდომაზე განსახილველი საკითხების ნაკლოვანებების გამოვლენა, მათი აღმოფხვრა და პრობლემური საკითხების გადაწყვეტა იმგვარად, რომ არ დაირღვეს ბრალდებულის უფლებები.

კვლევის ამოცანა - წინასასამართლო სხდომის, როგორც სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ერთ-ერთი დამოუკიდებელი სტადიის ანალიზი და ამ სტადიაზე განსახილველი საკითხების სწორად გადაწყვეტის მნიშვნელობის განსაზღვრა სამართლიანი და კანონიერი განაჩენის დადგენის აუცილებლობისას.

გამოსკვლევნი საკითხის სწორად შეფასებისათვის საჭიროა წინასასამართლო სხდომის როლის განსაზღვრა, რა დროსაც კანონის მოთხოვნებთან ერთად ასევე მნიშვნელოვანია სასამართლო პრაქტიკის შესწავლა და განზოგადება.

ჰიპოთეზა - წინასასამართლო სხდომის როგორც დამოუკიდებელი სტადიის გაცნობისას წარმოიშვა ვარაუდი, რომ ეს სტადია აღქმულია, როგორც ერთი უბრალო სხდომა ყოველგვარი შინაარსის მატარებლის გარეშე. ასევე, ამ სტადიაზე განსახილველი საკითხები არ არის სრულყოფილი და შესაძლოა, რიგ შემთხვევებში მიღებული გადაწყვეტილება ლახავდეს ბრალდებულის რიგ უფლებებს და საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას მის სამართლებრივ მდგომარეობაზე ცუდად ისახებოდეს.

შესაბამისად, წარმოიშვა ვარაუდი, რომ არსებობდა საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანის საჭიროება, განსახილველი საკითხების სიღრმისეული შესწავლა და ახლებური მიდგომის დანერგვა, რაც ხელს შეუწყობდა სწრაფი მართლმსაჯულების განვითარებასა და სასამართლოს საქმიებისაგან განტვირთვას.

წარმოდგენილი კვლევის შედეგად გამოვლენილი მეცნიერული საიხლე მდგომარეობს შემდგომში, რომ გაანალიზებულია წინასასამართლო სხდომის ადგილი და დანიშნულება სისხლის სამართლის პროცესის სტადიათა სისტემაში. განხილული და გადაჭრილია წინასასამართლო სხდომამდე განსახილველი საკითხები, როგორცაა წინასასამართლო სხდომის თარიღის ჩანიშვნისა და წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრის საკითხი, შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლასთან დაკავშირებული თეორიული და პრაქტიკული ასპექტები.

შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის განხილვისას გაანალიზებულია თუ როდის ხდება მხარეების მიერ მოპოვებული ინფორმაციის (მასალების) მტკიცებულებად ცნობა. ამ საკითხთან დაკავშირებით ასევე საყურადღებოა, რომ ხშირად მხარეები ერთმანეთს არ უცვლიან ისეთ ინფორმაციას, რომელსაც არ გააჩნია მტკიცებულებითი ძალა. მაგ: საპროცესო დოკუმენტები, მიმართვის წერილები, თუმცა სასამართლო ამ ინფორმაციას მაინც დასაშვებად ცნობს, რადგან მტკიცებულებად არ მიიჩნევს. ასევე მიმოხილულია, აქვთ თუ არა მხარეებს დასაკითხ პირთა სიის (ნუსხის) წარდგენის ვალდებულება, როდესაც წინასასამართლო სხდომამდე 5 დღით ადრე ცვლიან მტკიცებულებებს. ამ საკითხის განხილვისას მიმოხილულია უზენაესი სასამართლოს მიერ გაკეთებულ განმარტება და საერთო სასამართლოების პრაქტიკა. ასევე, გაკეთებულია შედარებითსამართლებრივი ანალიზი.

წინასასამართლო სხდომაზე მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხისას გადაჭრილია შემდეგი საკითხები: შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლაზე უნდა გავრცელდეს თუ არა სსსკ-ის 72-ე მუხლის დანაწესი „მოწამლული ხის ნაყოფის“ პრინციპი; თუ ვინ მოიაზრება დაცვის მხარეში; როგორ უნდა დაიცვან მხარეებმა სსსკ-ის 83-ე მუხლის მე-6 ნაწილში არსებული 5 დღიანი ვადა; ეს 5 დღიანი ვადა გამოძიების ვადაში შედის თუ წინასასამართლო სხდომის ვადას ეკუთვნის; როდის მთავრდება გამოძიება როგორც ერთ-ერთი დამოუკიდებელი სტადია და იწყება წინასასამართლო სხდომა; თუ რამდენად კანონიერია როდესაც მხარედებელი ინფორმაციის გადაცემის შესახებ მოთხოვნას იმავდროულად აფიქსირებს მტკიცებულებების გაცვლის ოქმში. ასევე, მტკიცებულებათა გაცვლის საკითხის განხილვის დროს შემოთავაზებულია მოსაზრება, რომ შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლისას ტექნიკური საშუალების დანერგვის აუცილებლობა ხელს შეუწყობს სწრაფ მართლმსაჯულებას.

წინასასამართლო სხდომაზე განსახილველი საკითხების მიმოხილვისას გაანალიზებულია და გადაჭრილია შემდეგი მნიშვნელოვანი საკითხები: ბრალდებულისათვის ბრალდების არსის განმარტება და ბრალდების დამძიმების შესაძლებლობა საქმის სასამართლოში წარმართვის შემდეგ; საპროცესო შეთანხმების დამტკიცება წინასასამართლო სხდომაზე; ნაფიც მსაჯულთა შერჩევის სხდომის ჩანიშვნის პრობლემა; მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხის განხილვისას მოსამართლის როლზე; აღკვეთის ღონისძიების საკითხის გადასინჯვა წინასასამართლო სხდომაზე და მისი გასაჩივრების შესაძლებლობა; წინასასამართლო სხდომაზე სხვა განსახილველ საკითხები; წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის აცილება და მიმდინარე და შემაჯამებელი გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობა.

პრაქტიკული რეკომენდაციების სახით შემოთავაზებული იქნა: სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში ცვლილების შეტანის პროექტები; განისაზღვრა წინასასამართლო სხდომის დანიშნულება და მიზანი; როგორ უნდა მოიქცეს მოსამართლე, როდესაც თვლის რომ დარღვეულია წინასასამართლო სხდომის თარიღის ჩანიშვნის ვადა; რა ვადა იგულისხმება „ტერმინ გონივრულ ვადამდე გაგრძელებაში“ რომლის პერიოდშიც შეიძლება ჩატარდეს წინასასამართლო სხდომა; მნიშვნელობა არ აქვს გააჩნია თუ არა ინფორმაციას მტკიცებულებითი ძალა, რადგან დოკუმენტები, მიმართვის წერილები მოიაზრება ინფორმაციაში, რაც აუცილებლად გაცვლილი უნდა იქნას; დასაკითხ პირთა სიის ნუსხის წარდგენა რომ არ ევალებათ მხარეებს. აუცილებელია შემუშავდეს ელექტრონული სისტემის სპეციალური მოდელი და შემდგომ კანონმდებლობაში შესაბამისი ცვლილებების განხორციელებით, მაგ, სსსკ-ის 83-ე მუხლში შესაძლო ინფორმაციის გაცვლის წესის ნაწილში ელექტრონულად გაცვლის პროცედურის გაწერით, ახლებურ, გამარტივებულ პრაქტიკას ჩაეყაროს თანმიმდევრულად საფუძველი.

უმუალოდ წინასასამართლო სხდომაზე განსახილველის საკითხთან მიმართებაში დადგინდა, რომ აუცილებელია ბრალდებულს ყოველგავრი წინაპირობის გარეშე განემარტოს ბრალი. პატიმრობის გადასინჯვა ძალაში დატოვებაზე გადაწყვეტილების გადასინჯვას არ ნიშნავს, ეს ვითარების გადასინჯვას ნიშნავს. აღკვეთის ღონისძიების საკითხის განხილვისას მხარეს უნდა ჰქონდეს პირველად გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიების სახის გასაჩივრების უფლება; მტკიცებულებების დასაშვებობის საკითხის განხილვისას შესწავლილი განჩინებებით დადგინდა, რომ მხარეები სადაოდ აღარ ხდია ნორმის ჩანაწერს და არ არსებობს საკანონმდებლო ცვლილების მიზეზი. კვლევისას დადგინდა, რომ დაუშვებელი მტკიცებულებები მაინც ახდეს გავლენას პირის სამართლებრივ მდგომარეობაზე და აუცილებელია დასაშვები მტკიცებულებებისგან გაიმიჯნოს. წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის გადაწყვეტილება მტკიცებულებათა დასაშვებობის და საქმის არსებით განხილვისათვის გადაცემის თაობაზე მიღებული განჩინება უნდა საჩივრდებოდეს.

სამეცნიერო ლიტერატურის მოკლე მიმოხილვას კვლევის თეორიული და პრაქტიკული კონტექსტი

სსსკ შესაბამისი მუხლებით და ნორმებით წესრიგდება წინასასამართლო სხდომის ჩატარების წესი და გადასაწყვეტი საკითხები, რომლებიც მას სათანადოდ ვერ არეგულირებს და შეიცავს ხარვეზებს. სწორედ ამიტომ ნაშრომში წარმოჩენილია წინასასამართლო სხდომის მნიშვნელობა, გამოყოფილი და გადაჭრილია ის პრობლემური საკითხები, რაც დღეის მდგომარეობით აქტუალურია.

წინასასამართლო სხდომის ადგილისა და თარიღის განსაზღვრის საკითხის განხილვისას შესწავლილ იქნა საერთო სასამართლოების პრაქტიკა. ასევე, უცხო ქვეყნების კანონმდებლობისა და ლიტერატურის შესწავლისას გამოიკვეთა, რომ წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრა დამოკიდებულია დანაშულის სიმძიმის კატეგორიაზე, ხოლო საქართველოში კი თავად მხარეები განსაზღვრავენ თავისი შეხედულებით. კვლევისას წამოიჭრა აზრი, რომ სწრაფი მართლმსაჯულების პრინციპის რეალიზებისათვის უკეთესი ხომ არ იქნებოდა, რომ საქართველოშიც წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრა დანაშულის კატეგორიების მიხედვით მომხდარიყო, თუმცა ამ კუთხით ქართული კანონმდებლობისა და სასამართლო პრაქტიკის ანალიზმა აჩვენა, რომ ძალიან მოქნილია ქართული კანონმდებლობა.

წინასასამართლო სხდომის ვადის გაგრძელებისას პატიმრობის ძალაში დატოვების საკითხის განხილვისას შესწავლილი იქნა სასამართლოს განჩინებები, როგორც თბილისის საქალაქო სასამართლოში, ასევე სხვა რაიონული სასამართლოს განჩინებები, რის საფუძველზეც გამოჩნდა, რომ გასაჩივრების საკითხთან დაკავშირებით სასამართლო პრაქტიკა საწყის ეტაპზე ისე იყო განვითარებული, რომ სასამართლო მხარეს არ აძლევდა მიღებული გადაწყვეტლების გასაჩივრების შესაძლებლობას, ხოლო შემდეგ სასამართლომ ეს მიდგომა შეცვალა და დღესდღეისობით განჩინებაში მხარეს განუმარტავს გასაჩივრების უფლებას.

წინასასამართლო სხდომა, როგორც მხარეთა მიერ წარმოდგენილ შესაძლო მტკიცებულებათა შემოწმების ძირითადი საშუალების საკითხის კვლევისას გამოჩნდა, რომ ძალიან დიდ როლს ასრულებს მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპის რეალიზებისას. განსახილველი

საკითხის ბუნება, უმეტესწილად, პრაქტიკული ხასიათისაა და ბოლო წლების განმავლობაში სასამართლო პრაქტიკა, ამ კუთხით, საინტერესოდ განვითარდა. შესაბამისად, შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლის შესახებ საკითხის კვლევას, ძირითადად, სასამართლო პრაქტიკის ანალიზისა და კრიტიკული შეფასების გზითაა წარმოჩენილი. საკითხის უფრო კრიტიკულად წარმოჩენის მიზნით განხილულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 28 აგვისტოს #1/3848-19 განჩინება, ასევე უზენაესი სასამართლო განმარტებები.

შესაძლო მტკიცებულებათ თაობაზე ინფორმაციის გაცვლისას ტექნიკური საშუალებების დანერგვის საკითხის მიმოხილვისას განხილულია დარჯანია თ. სასამართლოს საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემა (ელექტრონული მართლმსაჯულების ქართული გამოცდილება) წიგნი სადაც საუბარია თუ როგორ ხდებოდა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურატურასა და სასამართლოს შორის კომუნიკაცია.

წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის აცილების საკითხის განხილვისას საუბარია იმ აქტებზე, რომლითაც განსაზღვრულია მოსამართლეთა ვიწრო სპეციალიზაცია და მიუხედავად ამ აქტების არსებობისა შეიძლება თუ არა რომ წარმოიშვას წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის საცილების საკითხი.

წინასასამართლო სხდომაზე ბრალდებულისათვის ბრალდების არსის საკითხის კვლევისას შესწავლილი იქნა სასამართლო პრაქტიკა. თუ როდის შეიძლება ბრალის დამძიმება და რა ეტაპამდე. ასევე ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს უფლების შესახებ განმარტების საკითხის კვლევისას ის შემთხვევები თუ რა პრობლემის წინაშე შეიძლება დადგეს სასამართლო.

წინასასამართლო სხდომაზე აღკვეთის ღონისძიების საკითხის განხილვისას საუბარია 2015 წლის 8 ივლისის საკანონმდებლო ცვლილებაზე თუ როგორ და რის საფუძველზე მოხვდა აღნიშნული ნორმის ცვლილება. თუ რა არის ამ ნორმის დადებითი მხარე და რა უარყოფითი მხარის მატარებელი შეიძლება იყოს, როდესაც აღნიშნული ნორმა პირველად გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიების გასაჩივრების უფლებას არ აძლევს მხარეს.

მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხის განხილვისას გამოთხოვილ და შესწავლილია თბილისისა და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს საგამომიებო კოლეგიის განჩინებები, რითაც დადგინდა თუ რამდენად პრობლემური არის ნორმა და საჭიროებს თუ არა საკანონმდებლო ცვლილებას. მიმოხილულია სასამართლოს განჩინებები, რომელიც მტკიცებულებების დაუშვებლობას ეხება. შესწავლილია პრაქტიკა და გამოკვეთილია ის პრობლემები, რომელიც მტკიცებულებათა დაუშვებლად ცნობის განჩინების გასაჩივრებისას შეიძლება შეგვხვდეს. საუბარია 2015 წლის 19 თებერვლის ცვლილებაზე, რის საფუძველზე სსსკ-ის 219-ე მუხლს დაემატა მე-7 ნაწილი, მანამდე სსსკ-ი დაუშვებელ მტკიცებულებათა ცნობის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრებას არ იცნობდა. ამ საკითხზე ნამსჯელი აქვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს საგამომიებო კოლეგიას 2015 წლის 23 იანვრის #1გ-71 განჩინებაში.

სასამართლო პრაქტიკის შესწავლით გამოჩნდა, რომ წინასასამართლო სხდომის მოსამართლეები მაინც უფროთხიან საკმარისობის ელემენტის არარსებობის პირობებშიც კი თამამი გადაწყვეტილების მიღებას, რასაც სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტა ქვია და ამ ტვირთს არსებითი განხილვის სხდომის მოსამართლეს კიდებენ.

მიმდინარე და შემაჯამებელი გადაწყვეტილების გასაჩივრების კუთხით შესწავლილია სასამართლო პრაქტიკა და მიმოხილულია ის საკანონმდებლო ცვლილების ისტორი, რაც მუხლს შეეხო. კვლევის ფარგლებში მტკიცებულებათა დასაშვებად ცნობასა და სისხლისსამართლებრივი დევნის არ შეწყვეტის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრების აკრძალვა გასაჩივრებულია საკონსტიტუციო სასამართლოში.

მეთოდოლოგიის კვლევის აღწერა და შედეგები

კვლევისას უნივერსალური აზროვნების პრინციპებიდან გამოყენებულ იქნა მეტაფიზიკური, დიალექტიკური კვლევის მეთოდი, ასევე, კონკრეტულ-ისტორიული, შედარებითი სამართლებრივი, ჩატარდა დოკუმენტების კვლევის მეთოდი.

სისხლის სამართლის პროცესში კვლევის ჩატარება შეუძლებელია სასამართლო პრაქტიკის შესწავლის, განზოგადების, ანალიზის გარეშე. მაშასადამე, საჭირო გახდა კვლევის ემპირიული მეთოდის გამოყენება, რაც სრული პროცესის საკმაოდ მოცულობით ნაწილს იკავებს. კვლევისას გამოყენებულ იქნა დოკუმენტების შესწავლის, ლოგიკური ანალიზის და სტატისტიკური მეთოდები, რომლებიც ოპტიმალურ შედეგს იძლევა სასამართლო პრაქტიკასთან მუშაობისას. შესაფასებელ საკითხებზე დასკვნის გამოსატანად შესწავლილ იქნა სამეცნიერო ლიტერატურა და განხორციელდა მიღებული ინფორმაციის ანალიზი.

განსჯა, მეცნიერული სიახლე

ნაშრომში მოცემული და განხილულია წინასასამართლო სხდომა, როგორც სისხლის სამართლის პროცესის ერთ-ერთი დამოუკიდებელი სტადია. ასევე განხილული და

დახასიათებულია წინასასამართლო სხდომის ადგილი სისხლის სამართლის პროცესის სტადიათა სისტემაში, მისი როლი და დანიშნულება. სხვადასხვა ქვეყნების წინასასამართლო სხდომისა და წინასასამართლო სხდომაზე განსახილველის საკითხების შესწავლის საფუძველზე, მოხდა წინასასამართლო სხდომის როლის განსაზღვრა მტკიცების პროცესში.

კვლევისას გამოჩნდა, რომ წინასასამართლო სხდომის დროისა და ადგილის განსაზღვრისას შეიძლება მოხდეს ისეთი, შემთხვევა, რომ მაგისტრატმა მოსამართლემ დაადგინოს კანონმდებლობით დადგენილი წინასასამართლო სხდომის გამართვისათვის დადგენილი ვადის დარღვევა და უარი უთხრას ბრალდების მხარეს წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრაზე. კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული, რომ მაგისტრატ მოსამართლეს აქვს უფლება უარი უთხრას ბრალდების მხარეს წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრაზე, თუმცა მეორე მხარეს არის კანონმდებლის დათქმა, რომ წინასასამართლო სხდომა უნდა ჩატარდეს პირის დაკავებიდან ან ბრალდებულად ცნობიდან არა უგვიანეს 60 დღისა.

სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილი 60 დღიანი ვადის დარღვევისას უნდა იმსჯელოს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლემ და უნდა შეაფასოს სამართლებრივად, რადგან წინასასამართლო სხდომა თავისი ფუნქციებით, დანიშნულებით წარმოადგენს ინდიკატორს გამოძიების ხარისხისა და ეს არის ის სტადია, სადაც სასამართლო ამოწმებს თუ რამდენად არის წინასასამართლო სხდომასთან დაკავშირებული ვადები დაცული და რამდენად კანონის მოთხოვნათა დაცვით არის საგამომიებო თუ სხვა საპროცესო მოქმედებები ჩატარებული, რომელთა შეფასებას უპირველეს ყოვლისა წინასასამართლო სხდომაზე ხდება.

ნაშრომში ასევე დადგენილია სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილში მოხსენიებული ტერმინი „გონივრულ ვადამდე გაგრძელებაში“, რომ უნდა ვიგულისხმოთ 9 (ცხრა) თვიანი ვადა. ეს ის პერიოდია, სადამდეც შეიძლება გაგრძელდეს და ჩატარდეს წინასასამართლო სხდომა. ხოლო, სსსკ-ის 169-ე მუხლის მე-8 ნაწილში მოცემული 9 თვიანი ვადა არ შეიძლება აითვალოს დამოუკიდებლად სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნისაგან, რადგან სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილი ადგენს წინასასამართლო სხდომის გასამართად ვადის ათვლის დაწყებას, ხოლო 169-ე მუხლის მე-8 ნაწილი კი თუ სადამდე შეიძლება გაგრძელდეს ეს ვადა.

სსსკ-ის 169-ე მუხლის მე-8 ნაწილით დადგენილი 9 (ცხრა) თვიანი ვადა ამ საკითხზე უნდა იმსჯელოს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლემ. წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე თუ დარღვეულად მიიჩნევს 9 თვიან ვადას, ბრალდების მხარეს მიუთითებს ამ ნორმის დარღვევაზე, ასევე დარღვეულად მიიჩნევს სსსკ-ის 83-ე მუხლის მე-6 ნაწილის მოთხოვნასაც და დაუშვებლად ცნობს საქმეზე ყველა მტკიცებულებას, რაც შემდგომში საფუძველი იქნება სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტისა (სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-6 ნაწილი).

წინასასამართლო სხდომის თარიღის დანიშვნის მიზნით სასამართლო სხდომის გამართვასთან დაკავშირებით მიმოიხილული სასამართლო პრაქტიკით დადგინდა, რომ სსსკ არ ავალდებულებს ბრალდების მხარეს ყველა სისხლის სამართლის საქმეზე მიმართოს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე და აღკვეთის ღონისძიების საკითხის განხილვის შუამდგომლობის შემდეგ განსაზღვროს წინასასამართლო სხდომა. ბრალდების მხარეს შეუძლია მხოლოდ წინასასამართლო სხდომის გამართვის შუამდგომლობით მიმართოს სასამართლოს. ამის უფლებას და შესაძლებლობას სსსკ-ის 208-ე მუხლი იძლევა. სსსკ-ის 208-ე

მუხლი ეხება პირველი წარდგენის დროს, მაგისტრატი მოსამართლის მიერ წინასასამართლო სხდომის ჩანიშვნის წესს. ამავე მუხლის მესამე ნაწილი ადგენს, რომ პირის ბრალდებულად ცნობა არის ის ერთ-ერთი საფუძველი, რომელიც წარმოადგენს მაგისტრატი მოსამართლის მიერ წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრის საფუძველს.

სსსკ საგამონაკლისო წესით ითვალისწინებს ისეთ შემთხვევას და იძლევა იმ შესაძლებლობის დაშვებას, როდესაც სისხლის სამართლის საქმე განსახილველად შეიძლება გადაეცეს სხვა სასამართლოს. ეს ის ერთადერთი საგამონაკლისო შემთხვევაა, როდესაც წინასასამართლო სხდომის ჩატარების ადგილად განისაზღვრება არა ის ადგილი თუ სად ჩატარდა პირველი წარდგენის სხდომა, არამედ ზემდგომი სასამართლოს თავჯდომარე განსაზღვრას მხარის შუამდგომლობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში სხვა განსჯად სასამართლოს, სადაც განიხილება საქმე და ჩატარდება წინასასამართლო სხდომა. აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით შესწავლილია ზემდგომი სასამართლოს თავჯდომარის განჩინებები.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსი არ მიუთითებს იმ შემთხვევაზე, თუ როდის შეიძლება ჩატარდეს წინასასამართლო სხდომა, როდესაც არასრულწლოვანი ბრალდებული პატიმარი არ არის. იმ შემთხვევაში თუ არასრულწლოვანი ბრალდებული პატიმრობაში არ იმყოფება, მაშინ აღარ მოქმედებს არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 64-ე მუხლის მოთხოვნა და წინასასამართლო სხდომის თარიღის განსაზღვრისას სასამართლომ უნდა იხელმძღვანელოს სსსკ-ის 208-ე მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილი წესით.

წინასასამართლო სხდომის ვადის გაგრძელება არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 64-ე მუხლის მეორე ნაწილით დადგენილი ვადის დარღვევად ვერ შეფასდება, რადგან აღნიშნული მუხლის ნაწილი მიუთითებს ისეთ შემთხვევაზე, როდესაც პირველი წარდგენის სხდომაზე განისაზღვრა წინასასამართლო სხდომის თარიღი და ამ თარიღამდე ვერ მოხერხდა წინასასამართლო სხდომის ჩატარება. გარდა ამისა, სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით ვადის გაგრძელების შესახებ შუამდგომლობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მისი დაკმაყოფილებიდან არაუგვიანეს 72 საათისა სასამართლო ისედაც იწვევს მხარეებს, რათა დაადგინოს, აუცილებელია თუ არა აღკვეთის ღონისძიების სახით გამოყენებული პატიმრობის ძალაში დატოვება და თუ სასამართლო ჩათვლის, რომ აღარ არსებობს პატიმრობის ძალაში დატოვების აუცილებლობა, მაშინ შეცვლის ყველაზე მკაცრ აღკვეთის ღონისძიებას.

წინასასამართლო სხდომის ვადის გაგრძელებისას, აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობის ძალაში დატოვების საკითხის განხილვისას ის მოსამართლე, რომელიც მსჯელობს და აკმაყოფილებს წინასასამართლო სხდომის ვადი გაგრძელების თაობაზე შუამდგომლობას, სწორედ ისევ ის მოსამართლე განიხილავს პატიმრობის ძალაში დატოვების საკითხს და მიღებულ განჩინებით მხარეს განუმარტავს სააპელაციო სასამართლოს საგამოძიებო კოლეგიაში გასაჩივრების უფლებას. საწყის ეტაპზე სასამართლო მხარეს არ აძლევდა გასაჩივრების უფლებას, ხოლო შემდგომ სასამართლომ ეს მიდგომა შეცვალა და მხარეს განუმარტავს გასაჩივრების უფლებას, მაშინ როდესაც სსსკ არ არეგულირებს აღნიშნულ საკითხს.

მიუხედავად ჩამოყალიბებული სასამართლო პრაქტიკისა, რომელიც მხარეს აძლევს შესაძლებლობას გასაჩივროს

აღკვეთის ღონისძიების სახით გამოყენებული პატიმრობის ძალაში დატოვების განჩინება, ეს არ ნიშნავს, რომ კანონმდებელი მხარეს აძლევს გასაჩივრების უფლებას. თუ ვიტყვით, რომ სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-4 ნაწილით მიღებული განჩინების გასაჩივრების უფლებას კანონმდებელი აძლევს მხარეს, მაშინ სრულიად გაუგებარია წინასასამართლო სხდომაზე პატიმრობის ძალაში დატოვების საკითხისას იმავე წესითა და სტანდარტი მიღებული განჩინების გასაჩივრების უფლებას რატომ არ აძლევს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე მხარეს და რატომ განმარტავს, რომ მიღებული განჩინება ან არ გასაჩივრდება ან შეიძლება გასაჩივრდეს შემაჯამებელ გადაწყვეტილებასთან ერთად. განხილულ ორივე შემთხვევაში სასამართლო ხელმძღვანელობს ამ კოდექსის 206-ე მუხლით დადგენილი წესითა და სტანდარტით და გაუგებარია თუ ერთ შემთხვევაში სასამართლო მხარეს აძლევს გასაჩივრების უფლებას, მეორე შემთხვევაში ამის უფლებას რატომ არ აძლევს.

წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე ვალდებულია შეამოწმოს ხომ არ არის დარღვეული სსსკ-ის 83-ე მუხლის შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლის დადგენილი მოთხოვნები.

სსსკ-ის მე-3 მუხლის 23-ე ნაწილის მიხედვით: „მტკიცებულება კანონით დადგენილი წესით სასამართლოში წარდგენილი ინფორმაცია...“, ამ ნორმის სიტყვებიდან და სსსკ-ის 83-ე მუხლის („შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლა მხარეების მიერ“) ანალიზიდან ნათლად გამოჩნდა, რომ ინფორმაცია რომელიც წარდგენილია საწყის ეტაპზე არ ითვლება მტკიცებულებად, სანამ წინასასამართლო სხდომაზე არ მოხდება მხარეების მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციის შემოწმება იმ კუთხით, თუ რამდენად კანონით დადგენილი წესითაა მოპოვებული და წინასასამართლო

სხდომის მოსამართლე დასაშვებ მტკიცებულებად არ ცნობს მათ მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

სსსკ-ის 83-ე მუხლის პირველი ნაწილში არსებული ჩანაწერი „გაცნობა“, არ აძლევს ბრალდების მხარეს უფლებას დაცვის მხარისაგან მოითხოვოს ის ინფორმაცია, რომლის წარდგენასაც დაცვის მხარე აპირებს სასამართლოში, როდესაც დაცვის მხარემ მოითხოვა ბრალდების მხარისაგან დაათვალიერებინოს პირველი წარდგენის სხდომამდე ამოღებული ნივთი-საგანი, რომელიც ინახება ბრალდების მხარესთან. მოცემულ მუხლში არსებული ჩანაწერი „გაცნობა“ იძლევა იმის ინტერპრეტაციის საშუალებას, რომ თუ დაცვის მხარემ მოითხოვა ბრალდების მხარისაგან გააცნოს პირველ წარდგენამდე ამოღებული საგანი, ავტომატურად ეს აძლევს ბრალდების მხარეს დაცვის მხარისაგან მოითხოვოს ის ინფორმაცია, რომლის წარდგენასაც დაცვის მხარე აპირებს სასამართლოში. დაცვის მხარის მოთხოვნა ბრალდების მხარესთან პირველ წარდგენამდე ამოღებული ნივთის დათვალიერება (გაცნობა) არ ნიშნავს შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლის მოთხოვნას და ეს გაიგივებული არ უნდა იქნას ინფორმაციის გაცვლის ე.წ. „მოთხოვნის რეჟიმთან“.

შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლასთან დაკავშირებით, ინფორმაციის მოთხოვნა და გაცვლა დაიშვება სამართალწარმოების ნებისმიერ სტადიაზე, მაგრამ მომთხოვნი, ანუ სუბიექტი შეიძლება იყოს უპირველესად მხოლოდ დაცვის მხარე. ბრალდების მხარეს მოთხოვნის უფლება, რომ მიიღოს ის ინფორმაცია, რომლის მტკიცებულებად სასამართლოში წარდგენასაც დაცვის მხარე აპირებს უჩნდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც სახეზეა ჯერ დაცვის მხარის მოთხოვნა.

სსსკ-ის 146-ე მუხლის მე-4 ნაწილის ასეთი სახით განმარტება, რომ აღნიშნული ნორმა მხოლოდ ბრალდების მხარეს აძლევს უფლებას მოითხოვოს დაცვის მხარისაგან ექსპერტიზის დასკვნა არასწორია. მუხლი პირდაპირ უთითებს, რომ ერთმა მხარემ შეუძლია მოთხოვოს მეორე მხარეს ექსპერტიზის დასკვნა. თუ ვინ არის სსსკ-ის მიზენზისათვის მხარე ამას სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-5 ნაწილი განმარტავს, რომლის მიხედვით მხარე არის „ბრალდებული, მსჯავრდებული, გამართლებული, მათი ადოკატი, გამომძიებელი, პროკურორი“. ის მოსაზრება, რომ სსსკ-ის 83-ე მუხლის მეორე ნაწილით დაცვის მხარეს ისედაც შეუძლია შესაძლო მტკიცებულებების გადაცემის მოთხოვნა, ეს ავტომატურად არ ნიშნავს, რომ ამ მუხლის სუბიექტად დაცვის მხარე არ მოიაზრება და დაცვის მხარე შეზღუდულია ექსპერტიზის დასკვნის მოთხოვნით.

სსსკ-ის ნორმების ანალიზიდან და უზენაესი სასამართლოს განმარტების შემდგომ „შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლასთან დაკავშირებით“ სასამართლო პრაქტიკა ჩამოყალიბდა შემდეგნაირად, მაგ: თუ ბრალდების მხარესაც სურს დაცვის მხარის მოწმეების დაკითხვა, ბრალდების მხარე საპროცესო კანონმდებლობის მოთხოვნებს ფორმალურად იცავს, კერძოდ, დაცვის მხარისაგან მტკიცებულებების გადაცემის შემდეგ, კანონით დადგენილი წესით ბრალდების მხარე დაცვის მხარეს უცვლის ინფორმაციას და გადასცემს თავად დაცვის მხარის მიერ მოპოვებულ მტკიცებულებების ასლებს, რაც ასევე კანონით დადგენილი წესით წარუდგენს სასამართლოს.

შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლაზე უნდა გავრცელდეს თუ არა სსსკ-ის 72-ე მუხლის დანაწესი „მოწამლული ხის ნაყოფის“ პრინციპი.

სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „დ“ ქეპუნქტის ჩანაწერი „განიხილავს მხარეთა სხვა შუამდგომლობებს“ არ ნიშნავს, რომ მხარეებს შეუძლიათ წარმოადგინო წინასასამართლო სხდომის გამართვის 5 (ხუთ) დღიან პერიოდში მოსული რაიმე დოკუმენტი წინასასამართლოს სხდომაზე და იშუამდგომლონ მის დასაშვებ მტკიცებულებად ცნობა. ეს რომ კანონმდებელს ასე სდომოდა პირდაპირ გაითვალისწინებდა სსსკ-ის 83-ე, 219-ე ან 220-ე მუხლში. აღნიშნული ჩანაწერით გათვალისწინებულია ისეთი შემთხვევები, როგორცაა მაგ, წინასასამართლო სხდომაზე მხარემ იშუამდგომლოს, სისხლის სამართლის საქმიდან ცალკე წარმოებად გამოიყოს იმ ბრალდებულების მიმართ სისხლის სამართლის საქმე, რომლებიც აღიარებენ ჩადენილ ქმედებებს და სადაოდ არ ხდიან წარმოდგენილ მტკიცებულებებს, სწორედ ეს იგულისხმევა ჩანაწერში „განიხილავს მხარეთა სხვა შუამდგომლობებს“.

შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლისას ტექნიკური საშუალების დანერგვა აუცილებელია. დღესდღეისობით საქართველოში სისხლის სამართლის საქმეზე შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლა ელექტრონულად შეუძლებელია, რადგან არ არსებობს ელექტრონული სისტემის სპეციალური მოდელი, რომელიც გაამარტივებს და დაარეგულირებს შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლას, როგორც მხარეებს შორის, ასევე სასამართლოსთან. ძირითადად პრაქტიკა ჩამოყალიბებულია იმდაგვარად, რომ მხარეები ერთმანეთს მატერიალური სახით ხელზე უცვლიან შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციას, ხოლო შემდეგ სსსკ-ის 83-ე მუხლის მე-6 ნაწილის მოთხოვნის დაცვით სასამართლოს კანცელარიაში აბარებენ მატერიალურის სახით.

ელექტრონული სისტემის სპეციალური მოდელის შექმნით საშუალება მიეცემა მხარეებს და სასამართლოს ელექტრონულად განახორციელონ შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლა, ამით დაიზოგება დრო და ადამიანური რესურსი. იქნება უფრო პრაქტიკული და მხარეები აღარ იქნებიან დამოკიდებული ერთმანეთზე, რათა სსსკ-ის 83-ე მუხლის მოთხოვნათა დაცვით მიაწოდონ ერთმანეთს და სასამართლოს სრული ინფორმაცია, რომლის მტკიცებულებად სასამართლოში წარდგენასაც აპირებენ.

წინასასამართლო სხდომაზე ბრალდებულისათვის ბრალდების არსის და ამ ბრალდებით გათვალისწინებული სასჯელის ზომის განმარტების აუცილებლობას ასევე განაპირობებს ის მიზეზიც, რომ სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით წინასასამართლო სხდომაზე მოსამართლე მაინც არკვევს, ცნობს თუ არა ბრალდებული თავს დამნაშავედ წარდგენილ ბრალდებაში და რა მოცულობით, რომელ ქმედებას აღიარებს და რაში მიიჩნევს თავს დამნაშავედ. ამიტომ აუცილებელია, ბრალდებულმა იცოდეს რაში ედება ბრალი და წინასასამართლო სხდომის მოსამართლემ რაიმე წინაპირობის გარეშე აუცილებლად განუმარტოს ბრალდებულს ბრალდების არსი და ამ ბრალდებით გათვალისწინებული სასჯელის ზომა.

სსსკ არ ითვალისწინებს ბრალის დამძიმების შესაძლებლობას საქმის სასამართლოში განხილვისას. ნაშრომში შემოთავაზებულია თუ როგორ შეიძლება აღნიშნული საკითხის გადაჭრა, რითაც დაცული იქნება ბრალდებულის უფლებები.

თუ წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე უარს ეუბნება მხარეს საპროცესო შეთანხმების დამტკიცებაზე, რადგან თვლის რომ საქმეში არ არის საკმარისი მტკიცებულებები რათა საქმეზე იქნას გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენი და ამის

შემდეგ მთლიანობაში შეაფასებს საქმეს „ალბათობის მაღალი ხარისხის“ სტანდარტით, ეს მხარისათვის ყოველთვის არაობიექტურობისა და მიკერძოების ეჭვს გამოიწვევს. ამიტომ, ასეთ შემთხვევაში აუცილებელია მოსამართლემ თვითაცილება განაცხადოს, რადგან არსებობს გარემოება, რომელიც საეჭვოს ხდის მის ობიექტურობასა და მიუკერძოებლობას (სსსკ-ის 59-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტი). გარდა აღნიშნულისა, წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის მიერ მხარეთა შორის საპროცესო შეთანხმების დამტკიცებაზე უარის თქმისას ფაქტობრივად წინასწარ გამოთქვამს მოსაზრებას საქმესთან დაკავშირებით, რითაც დაარღვევს სსსკ-ის 25-ე მუხლის მე-3 ნაწილს.

წინასასამართლო სხდომაზე თუ ბრალდებულისათვის წარდგენილი ბრალდება სასჯელის სახით ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას და ბრალდებულს ბრალი წაუყენეს ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს განსჯადი დანაშაულის ჩადენისათვის და ბრალდებული დუმილის უფლებას იყენებს, მოსამართლემ მაინც უნდა დანიშნოს ნაფიც მსაჯულთა შერჩევის სხდომა. იმ შემთხვევაში, თუ მრავალპირიან საქმეზე ზოგი ბრალდებული დუმილის უფლებას იყენებს და ზოგი უარს ამბობს ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოზე მოსამართლე საქმეს გამოყოს იმ ბრალდებულთან მიმართებაში, რომელიც დუმილის უფლებას იყენებს. ასევე, თუ ბრალდებული უარს აცხადებს პროცესში მონაწილეობაზე და იგი, არ ცხადდება სასამართლოში და არ იღებს მონაწილეობას მისი სისხლის სამართლის საქმის განხილვაში და ბრალდებულის პოზიციაც ცნობილი ან თუნდაც უცნობია მისივე ადვოკატისათვის, მოსამართლემ ეს ქმედება უნდა მიიჩნიოს ბრალდებულის მიერ თავის არიდებად სასამართლოში გამოცხადებაზე და არ უნდა ჩანიშნოს ნაფიც მსაჯულთა სხდომა.

სსსკ-ის 226-ე მუხლის მეორე ნაწილზე დაყრდნობით განიმარტება, რომ ბრალდებულს ნაფიც მსაჯულთა

სასამართლოზე უარის თქმის უფლება აქვს არსებითი განხილვის დროსაც, რაც ხშირად დაცვის მხარის მხრიდან უფლების ბოროტად გამოყენების შესაძლებლობას ქმნის. პრაქტიკის სწორად ჩამოყალიბებას ხელს შეუწყობს სსსკ-ის 226-ე მუხლიდა მე-2 ნაწილის ამოღება.

აღკვეთის ღონისძიების გადასინჯვის თაობაზე შუამდგომლობის წარდგენისას წინასასამართლო სხდომის მოსამართლეზე არ ვრცელდება სსსკ-ის 206-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილი 24 საათიანი განხილვის ვადა, რადგან ეს საკითხები რომელიც ჩამოთვლილია სსსკ-ის 219-ე მუხლში არის უშუალოდ წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის მიერ წინასასამართლო სხდომის გახსნის შემდგომ განსახილველი საკითხები. შესაბამისად, აღკვეთის გადასინჯვა არის ერთ-ერთი მიმდინარე საკითხი, რომელსაც წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე უშუალოდ სხდომის გახსნის შემდგომ განიხილავს.

მხარეს უნდა ჰქონდეს უფლება გაასაჩივროს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის გადაწყვეტილება სააპელაციო სასამართლოს საგამომიებო კოლეგიაში აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე, მითუმეტეს მაშინ, როდესაც მის მიმართ პირველად გამოიყენება ყველაზე მკაცრი აღკვეთის ღონისძიება პატიმრობა.

დაუშვებელი მტკიცებულებების საკითხისას გამომჟღავნდა, რომ არ არსებობს რაიმე აქტი, რომელიც გადაწყვეტს დაუშვებლად ცნობილი მტკიცებულების ბედს. მტკიცებულება, რომელიც დაუშვებლად არის ცნობილი ის საქმეში მაინც რჩება და საბოლოოდ მაინც გავლენას ახდენს პირის სამართლებრივ მდგომარეობაზე.

თბილისისა და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს საგამომიებო კოლეგიიდან გამოთხოვილი განჩინებების

შესწავლით დადგინდა, რომ მხარეები სადაოდ აღარ ხდიან სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის ჩანაწერს და არ არსებობს მისი ცვლილების საფუძველი.

წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის მიერ მტკიცებულებათა დასაშვებობის და საქმის არსებით განხილვისათვის გადაცემის თაობაზე მიღებული განჩინების გასაჩივრების შესაძლებლობის საკითხის შესწავლისას გამოჩნდა, რომ უნდა საჩივრდებოდეს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის გადაწყვეტილება მტკიცებულებათა დასაშვებობის და საქმის არსებით განხილვისათვის გადაცემის თაობაზე მიღებული განჩინება. კვლევის ფარგლებში მტკიცებულებათა დასაშვებად ცნობა და საქმის არსებითად განხილვის გადაცემის გასაჩივრების აკრძალვა გასაჩივრებულია საკონსტიტუციო სასამართლოში.

რეკომენდაციები და დასკვნა

ჩატარებული კვლევის შეჯამებისას, მიგნებები და წინადადებები სამ ძირითად მიმართულებად, ნაწილებად დაიყო.

პირველი ნაწილი წინადადებებისა შეეხება წინასასამართლო სხდომამდე, გამოძიებისას არსებულ საკანონმდებლო ხარვეზებსა თუ სასამართლო პრაქტიკის სირთულეებს, რაც კავშირშია წინასასამართლო სხდომის სტადიასთან და ამ მიმართულებით კვლევისას გამოიკვეთა:

- მტკიცების პროცესში წინასასამართლო სხდომა მეორე სტადიაა, რომლის საშუალებითაც ხდება სისხლის სამართლის საქმიდან მხარეების მიერ გამოძიების

სტადიაზე კანონის დარღვევით მოპოვებული მტკიცებულებების დაუშვებლად ცნობა, რითაც მინიმუმამდე დადის საქმეზე დაუშვებელ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობა.

- წინასასამართლო სხდომის დანიშნულება სისხლის სამართლის საქმის არსებითი განხილვისათვის მოსამზადებელი მნიშვნელობის ქონაა და გადაწყვეტილების მიღება (მტკიცების შესაბამისი სტანდარტით) გადაეცეს თუ არა საქმე არსებითი განხილვისათვის.
- თუ დარღვეულია წინასასამართლო სხდომის გამართვისათვის დადგენილი 60 დღიანი ან 9 (ცხრა) თვიანი ვადა ბრალდების მხარეს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენებაზე უარი უნდა უთხრას და განჩინებაში განუმარტოს, რომ არსებითად არის დარღვეული სსსკ-ით დადგენილი პროცესუალური მოთხოვნები, რომელიც გავლენას ახდენს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენებაზე და რაც განაპირობებს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენებაზე უარის თქმას, თუმცა წინასასამართლო სხდომის თარიღი მაინც ჩანიშნოს და განჩინებაში მიუთითოს, რომ ვადის დარღვევის ფაქტის არსებობის მიუხედავად, მისი განხილვის ფარგლებს სცილდება სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილში მითითებული 60 დღიან ან 9 (ცხრა) თვიანი ვადის დარღვევაზე შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირების მოხდენა და ამის თაობაზე უნდა იმსჯელოს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლემ.

- სსსკ-ის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილში მოხსენიებული ტერმინი „გონივრულ ვადამდე გაგრძელებაში“ იგულისხმება 9 თვიანი ვადა, რომლის პერიოდშიც შეიძლება ჩატარდეს წინასასამართლო სხდომა და ამ ვადას ვერ გასცდება.
- მნიშვნელობა არ აქვს გააჩნია თუ არა ინფორმაციას მტკიცებულებითი ძალა, რადგან დოკუმენტები, მიმართვის წერილები მოიაზრება ინფორმაციაში, რომელიც სსსკ-ის მე-3 მუხლის 23-ე ნაწილის მიხედვით არის მტკიცებულება და მხარე ვალდებულია გადასცეს ეს ინფორმაცია (მტკიცებულება) თუ სასამართლოში აპირებს მის წარდგენას და გამოკვლევას.
- უნდა შემუშავდეს ელექტრონული სისტემის სპეციალური მოდელი და შემდგომ კანონმდებლობაში შესაბამისი ცვლილებების განხორციელებით, მაგ, სსსკ-ის 83-ე მუხლში შესაძლო ინფორმაციის გაცვლის წესის ნაწილში ელექტრონულად გაცვლის პროცედურის გაწერით, ახლებურ, გამარტივებულ პრაქტიკას ჩაეყაროს თანმიმდევრულად საფუძველი.

მეორე ნაწილი წინადადებებისა ეხება უშუალოდ წინასასამართლო სხდომაზე არსებულ საკანონმდებლო ხარვეზებსა და სასამართლო პრაქტიკას. ამ მიმართულებით კვლევისას გამოიკვეთა შემდეგი სახის რეკომენდაციები:

- სსსკ-ის 219-ე მუხლის 1-ლი ნაწილი უნდა ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით: „წინასასამართლო სხდომის მოსამართლე ბრალდებულს განუმარტავს ბრალდების არსს და ამ ბრალდებით გათვალისწინებული სასჯელის ზომას.“

- პატიმრობის გადასინჯვა ძალაში დატოვებაზე გადაწყვეტილების გადასინჯვას არ ნიშნავს, ეს ვითარების გადასინჯვას ნიშნავს და აღკვეთის ღონისძიების გადასინჯვის თაობაზე შუამდგომლობის წარდგენისას წინასასამართლო სხდომის მოსამართლეზე არ ვრცელდება სსსკ-ის 206-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილი 24 საათიანი განხილვის ვადა.
- სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტს უნდა დავუმატოთ შემდეგი სახის ჩანაწერი: „...წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის მიერ პირველად გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიების სახე საჩივრდება ამ კოდექსის 207-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით.“
- დასაშვებობის კუთხით შესაძლო მტკიცებულების შემოწმება თავისათავე არ გამოირიცხავს მის შინაარსობრივი კუთხით შემოწმებას და შემდგომ მისი შინაარსობრივ შეფასებასაც, რათა შემდგომში მისი დასაშვებობის საკითხი გადაწყდეს და საბოლოოდ სასამართლო პრაქტიკის მიმოხილვით დადასტურდა, რომ წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის კომპეტენცია მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხის გადაწყვეტისას მტკიცებულებათა უტყუარობისა და რელევანტურობის შეფასების გარკვეულ ელემენტებსაც შეიცავს.
- სასამართლო პრაქტიკის შესწავლით დადგინდა - მხარეები სადაოდ აღარ ხდიან სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის ჩანაწერს იმ კუთხით, რომ წინასასამართლო სხდომის მოსამართლემ საკუთარი ინიციატივით უნდა განიხილოს თუ არა

მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხი. პრაქტიკა განვითარდა ერთი კუთხით და არ არსებობს ამ ნორმის საკანონმდებლო ცვლილების რაიმე მიზეზი.

- სსსკ-ის 72-ე მუხლის მე-6 ნაწილს უნდა დაემატოს შემდეგი სახის წინადადება: „დაუშვებელი მტკიცებულებები ამოიღება საქმიდან და ინახება საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე“.
- სსსკ-ის 83-ე მუხლის მე-2 ნაწილს უნდა დაემატოს შემდეგი სახის ჩანაწერი: „მხარეები შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გადაცემის მოთხოვნას აფიქსირებენ ცალკე ოქმით“.

მესამე ნაწილი ეხება წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის მიერ მტკიცებულებათა დასაშვებობის და საქმის არსებით განხილვისათვის გადაცემის თაობაზე მიღებული განჩინების გასაჩივრების შესაძლებლობის საკითხზე არსებულ დასკვნებს:

- უნდა საჩივრდებოდეს წინასასამართლო სხდომის მოსამართლის გადაწყვეტილება მტკიცებულებათა დასაშვებობის და საქმის არსებით განხილვისათვის გადაცემის თაობაზე მიღებული განჩინება.

Grigol Robakidze University

With the right of manuscript

George Latsabidze

**The Role of a Preliminary Hearing in the Process
of Proof**

Educational programme: Law

Thesis is presented for obtaining of the PhD Degree in Law

Abstract

Tbilisi

2026

Grigol Robakidze University

Scientific supervisor: **Tamar Sadradze**

Doctor of Law, Professor

The date of the defence will be published on the website of university:
www.gruni.edu.ge

The defense of the dissertation will take place at Grigol Robakidze University at a session of the Certifying Committee of Experts of the School of Law.

The dissertation is available at the library of Grigol Robakidze University, Tbilisi, Irina Enukidze №3 (David Agmashenebeli Alley 13).

Table of Contents

introduction	30
Scientific literature a brief review of the research, the theoretical and practical context	34
The methodology of the study description and results.....	37
Discussion, scientific novelty.....	37
Recommendations and conclusion.....	46

Introduction

Research problems and research actuality - the issue of relevance and a thesis research interest in what role has a pre-trial hearing, the burden of proof process is caused by the fact that February 20, 1998 edition of the Georgian Criminal Procedure Code (here in after-CCP) not familiar with the stages and on 9 October 2009, received today, the incumbent CCP has the burden of proof process, the new standards are introduced, and a completely new and different court practice introduction, causing even more different, with new challenges put to justice.

Preliminary hearing session and related items in the review, when it turned out that the scarce literature on this issue in Georgia and not there is such a scholarly work, which reviews and thoroughly analyzes the preliminary hearing as one of the important and independent stages of the criminal process.

This is the first attempt to thoroughly discussed such important issues, such as preliminary hearing as an independent stage of the criminal process, and in this stage related to problematic issues, for the most part, the process, the relevant part of wardrobes and content to determine which preliminary hearing, the competence of the fall.

Artical 219 and 220 of CCP are given in the main issues, which discusses the judge of the preliminary hearing. Only this articles is not limited to the insaat session with respect to, and when preliminary hearing, the judge will consider CCP article 219 of the present issues, such as, for example, evidence admissibility, to be guided, as well as those norms which are CCP's various verses and relates to evidence admissibility issues, which makes it even more interesting, makes it polemical.

That is why choosing the choice of this case study and in-depth study of what should be interesting for both practicing lawyers and working in the field for individuals as well as any other interested person.

The aim of the study - preliminary hearing on the issue of properly discussed and a solution plays an important role, as it comes to the court timely and rapid review as well as lawful and fair judgment of the preliminary hearings, the role and the committee considered the issue of the disadvantages of revealing their smooth and problematic issues in a manner that does not violate a defendant's rights.

Research task - Preliminary hearing, as the CCP of one of the independent stages of criminal process analysis that at this stage the correctly solution to the issue is the importance of determining fair and legal judgment in the determination of necessity. In order to properly assess the issue to be investigated, it is necessary to determine the role of the pre-trial session, during which, along with the requirements of the law, it is also important to study and generalize judicial practice.

Hypothesis - When introducing the preliminary hearing as an independent stage, it was assumed that this stage is perceived as one simple session without any content. Also, the issues to be considered at this stage are not complete and the decision taken in some cases may violate some rights of the accused and have a bad impact on his legal status when the final decision is made.

Accordingly, it was assumed that there was a need for legislative changes, in-depth study of the issues under discussion and introduction of a new approach, which would contribute to the development of fast justice and relieving the court from cases.

The scientific evidence revealed as a result of the presented research is further that the place and purpose of the preliminary hearing session in the system of criminal process stages is analyzed. The issues to be discussed before the preliminary hearing, such as the issue of marking the date of the preliminary hearing and determining the date of the preliminary hearing, theoretical and practical aspects related to the

exchange of information on possible evidence, were discussed and resolved.

When considering information about possible evidence, it is analyzed when the information (materials) obtained by the parties is recognized as evidence. In relation to this issue, it is also worth noting that often the parties do not exchange information that does not have evidentiary value. For example: pleading documents, appeal letters, although the court still recognizes this information as admissible, because it does not consider it as evidence. It is also reviewed whether the parties have the obligation to submit a list of persons to be questioned when they exchange evidence 5 days before the preliminary hearing. In considering this issue, the definition made by the Supreme Court and the practice of common courts are reviewed. Also, a comparative legal analysis is made.

At the preliminary hearing, the following issues were resolved regarding the admissibility of evidence: Should the "fruit of the poisoned tree" principle of Article 72 of the CCP apply to the exchange information on the potential evidence; who will be represented in the defense; How should the parties comply with the 5-day period in Article 83, Part 6 of the CCP; This 5 day period is included in the period of the investigation if it belongs to the period of the preliminary hearing; when the investigation ends as one of the independent stages and the preliminary hearing begins; How legal is it when the accuser records the request for the transfer of information at the same time in the evidence exchange protocol. Also, during the consideration of the issue of evidence exchange, the opinion is proposed that the need to introduce a technical means for the exchange of information on possible evidence will help speedy justice.

During the review of the issues to be discussed at the pre-trial session, the following important issues were analyzed and resolved:

Explanation of the essence of the charge to the accused and the possibility of aggravation of the charge after the case is brought to court; approval of the plea agreement at the preliminary hearing; the problem of recording the jury selection session; on the role of the judge in considering the issue of admissibility of evidence; Reviewing the issue of the restraining order at the preliminary hearing and the possibility of appealing it; other issues to be discussed at the preliminary hearing; Recusal of the pretrial judge and the ability to appeal current and summary judgment.

Also, in the form of practical recommendations the following have been proposed: Drafts of amendments to the Code of Criminal Procedure; The purpose and purpose of the pre-trial session was determined; How should the judge act when he believes that the deadline for setting the date of the preliminary hearing has been violated; What period is meant by the term "reasonable extension of time" during which the preliminary hearing can be held; It does not matter if the information has evidentiary force or not, because documents, letters of reference are included in the information, which must be exchanged; It is not the responsibility of the parties to submit a list of the persons to be questioned. It is necessary to develop a special model of the electronic system, and by making appropriate changes in the legislation, for example, by writing the electronic exchange procedure in the part of the possible information exchange rule in Article 83 of the CCP, lay the foundation for a new, simplified practice.

Directly at the preliminary hearing, in relation to the issue under consideration, it was determined that it is necessary to explain the charge to the accused without any preconditions. Revision of custody does not mean revision of the decision to leave in force, it means revision of the situation. When considering the issue of a restraining measure, the party must have the right to appeal the type of restraining measure applied for the first time; When considering the

issue of admissibility of evidence, it was established by the studied rulings that the parties no longer make a record of the norm and there is no reason for a legislative change. During the research, it was determined that inadmissible evidence still affects the legal status of a person and it is necessary to distinguish it from admissible evidence. The decision of the judge of the pre-trial session regarding the admissibility of the evidence and the transfer of the case to the merits of the case must be appealed.

Review of scientific literature, theoretical and practical context of the study

The procedure for conducting the preliminary hearing and the issues to be resolved are regulated by the relevant articles and norms of the CCP, which it cannot properly regulate and contains deficiencies. That is why the paper presents the importance of the preliminary hearing, identified and resolved the problematic issues that are relevant today.

When discussing the issue of determining the place and date of the preliminary hearing, the practice of the common courts was studied. Also, during the study of the legislation and literature of foreign countries, it was revealed that the determination of the date of the preliminary hearing depends on the category of severity of the crime, while in Georgia, the parties themselves determine it according to their opinion. During the research, the idea was raised that for the realization of the principle of speedy justice, it would not be better to determine the date of the pre-trial session in Georgia according to the categories of the offense, although the analysis of the Georgian legislation and court practice in this regard showed that the Georgian legislation is very flexible.

During the discussion of the issue of leaving the detention in force during the extension of the preliminary hearing, court rulings were

studied, both in the Tbilisi City Court, as well as the rulings of other district courts, on the basis of which it appeared that court practice regarding the issue of appeal was initially developed in such a way that the court did not give the party the opportunity to appeal the decision, and then the court changed this approach and explained the right of appeal to the party in today's judgment.

During the study of the issue of the preliminary hearing, as the main means of checking possible evidence presented by the parties, it appeared that it plays a very large role in realizing the principle of equality and competition of the parties. The nature of the discussed issue is, for the most part, of a practical nature, and in recent years, judicial practice has developed interestingly in this respect. Accordingly, the study of the issue of exchange of information on possible evidence is mainly presented through the analysis and critical evaluation of judicial practice. In order to present the issue more critically, the judgment of the Tbilisi City Court of August 28, 2019 #1/3848-19, as well as the Supreme Court's explanations are discussed.

During the review of the issue of introduction of technical means in the exchange of information with possible evidence, Darjania T. The electronic system of court proceedings (Georgian experience of electronic justice) is a book that talks about how the communication between the prosecutor's office and the court in criminal cases was carried out. When discussing the issue of removal of the judge of the preliminary hearing, we are talking about the acts that define the narrow specialization of judges and whether or not the issue of removal of the judge of the preliminary hearing can arise despite the existence of these acts.

During the investigation of the essence of the charge against the accused at the preliminary hearing, judicial practice was studied. When the blame can be aggravated and to what stage. Also, when

researching the question of the definition of the right to a jury trial, the cases and what problems the court may face.

At the preliminary hearing, when discussing the issue of preventive measures, we are talking about the legislative amendment of July 8, 2015, how and on what basis the said norm was changed. What is the positive side of this norm and what negative side can it be when the aforementioned norm does not give the party the right to appeal the preventive measure applied for the first time.

When discussing the issue of admissibility of evidence, the judgments of the investigative panel of the Tbilisi and Kutaisi Court of Appeals were requested and studied, thus it was determined how problematic the norm is and whether it requires a legislative change or not. Court rulings on the inadmissibility of evidence are reviewed. The practice has been studied and the problems that may be encountered when appealing the judgment of inadmissibility of evidence have been highlighted. We are talking about the amendment of February 19, 2015, on the basis of which part 7 was added to Article 219 of the CPC, before that the CPC did not know the appeal of the decision on the recognition of inadmissible evidence. On this issue, the investigation board of the Tbilisi Court of Appeals has given its verdict in the ruling #1G-71 of January 23, 2015.

Studying the judicial practice showed that the judges of the preliminary hearing are still afraid to make a bold decision, which is called termination of criminal prosecution, even in the absence of the element of sufficiency, and they leave this burden to the judge of the substantive review session.

In terms of current and summary judgment appeals, judicial practice is studied and the history of legislative changes affecting the article is reviewed. The ban on appealing the decision regarding the admissibility of the evidence in the framework of the research and

the decision not to stop the criminal prosecution has been appealed in the Constitutional Court.

Description of research methodology and results

During the research, from the principles of universal thinking, the metaphysical, dialectical research method was used, as well as the concrete-historical, comparative legal, document research method.

It is impossible to conduct research in the criminal justice process without studying, generalizing, and analyzing judicial practice. Therefore, it was necessary to use the empirical method of research, which occupies a rather voluminous part of the complete process. In the research, the methods of document study, logical analysis and statistical methods were used, which provide optimal results when working with judicial practice. In order to draw a conclusion on the issues to be evaluated, the scientific literature was studied and the received information was analyzed.

Discussion, scientific novelty

The paper presents and discusses the preliminary hearing as one of the independent stages of the criminal process. Also discussed and characterized is the place of the preliminary hearing in the system of stages of the criminal process, its role and purpose. Based on the study of the pre-trial session of different countries and the issues discussed at the preliminary hearing, the role of the preliminary hearing in the proof process was defined.

During the research, it appeared that when determining the time and place of the pre-trial session, there may be a case where the magistrate judge determines a violation of the deadline established by the law for holding the preliminary hearing and refuses to determine the date of the pre-trial session to the prosecution. It is not defined by the legislation that the magistrate judge has the right to refuse to determine the date of the pre-trial session to the prosecution side, although on the other side there is a reservation by the legislator that

the preliminary hearing should be held no later than 60 days after the person's arrest or recognition as an accused.

In case of violation of the 60-day period established by Article 208, Part 3 of the CPC, the judge of the preliminary hearing must discuss and evaluate legally, because the preliminary hearing, with its functions and purpose, is an indicator of the quality of the investigation, and this is the stage, where the court checks to what extent the deadlines related to the pre-trial session are observed and to what extent the investigative or other procedural actions are conducted in compliance with the requirements of the law, which are assessed primarily at the preliminary hearing.

In the paper, it is also determined that the term "reasonable extension" referred to in Article 208, Part 3 of the CPC, should mean a period of 9 (nine) months. This is the period until which the preliminary hearing can be continued and held. And, the 9 month period given in Article 169, Part 8 of the CPC cannot be considered independent of the requirement of Article 208, Part 3 of the Criminal Code, because Part 3 of Article 208 of the Criminal Code establishes the preliminary hearing the beginning of the countdown, and the 8th part of Article 169, how long this period can be extended.

The judge of the preliminary hearing should discuss this issue within the period of 9 (nine) months established by section 8 of article 169 of the CPC. If the judge of the preliminary hearing considers the 9-month period violated, he points out the violation of this norm to the prosecution, and also considers the requirement of article 83, Part 6 of the CPC to be violated and recognizes all the evidence in the case as inadmissible, which will subsequently be the basis for the termination of the criminal prosecution (CPC section 6 of article 219).

In order to set the date of the preliminary hearing, it was determined by the reviewed judicial practice that the SSC does not oblige the prosecution to apply for the use of preventive measure in all criminal

cases and to determine the preliminary hearing after the motion to consider the preventive measure issue. The prosecution party can apply to the court only with a motion to hold a preliminary hearing. Article 208 of the CPC provides the right and opportunity to do so. Article 208 of the CPC refers to the procedure for recording the preliminary hearing by the magistrate judge during the first presentation. The third part of the same article stipulates that recognition of a person as an accused is one of the grounds for determining the date of the preliminary hearing by the magistrate judge.

The Criminal Code exceptionally provides for such a case and allows for the possibility that a criminal case may be transferred to another court for consideration. This is the only exceptional case, when the place of the preliminary hearing is determined not the place where the first presentation session was held, but the decision of the presiding judge of the superior court, in case the party's petition is granted, to another court, where the case will be considered and the preliminary hearing will be held. In connection with the mentioned issue, the judgments of the chairman of the superior court have been studied.

The Juvenile Justice Code does not specify when a pretrial hearing may be held when the juvenile defendant is not incarcerated. If the juvenile accused is not in custody, then the requirement of Article 64 of the Code of Juvenile Justice is no longer valid, and the court must be guided by the procedure established by the third part of article 208 of the Criminal Procedure Code when determining the date of the preliminary hearing.

The extension of the term of the pre-trial session cannot be considered a violation of the term established by the second part of article 64 of the Juvenile Justice Code, because the part of the mentioned article refers to a case where the date of the pre-trial session was determined at the first submission session and it was not possible to hold the preliminary hearing before that date. In addition,

in case of granting the motion for extension of the term according to article 208, Part 4 of the CPC, the court summons the parties no later than 72 hours after it is granted, to determine whether it is necessary to leave the detention used as a preventive measure in force and if the court considers it, If there is no longer a need to leave the prison in force, then it will replace the most severe preventive measures.

During the extension of the term of the preliminary hearing, when considering the issue of keeping the detention in force as a preventive measure, the judge who deliberates and approves the motion for the extension of the term of the pre-trial session, that same judge again considers the issue of leaving the detention in force and explains to the party the right to appeal to the investigative panel of the Court of Appeal. At the initial stage, the court did not give the party the right to appeal, and later the court changed this approach and explained the right to appeal to the party, while the CPC does not regulate the mentioned issue.

Despite the established case law, which gives a party the opportunity to appeal a decision to maintain detention used as a preventive measure, this does not mean that the legislature gives the party the right to appeal. If we say that the legislator gives the party the right to appeal the decision made under article 208, part 4 of the CPC, then it is completely incomprehensible why the judge of the preliminary hearing does not give the party the right to appeal the decision made by the same rule and standard in the preliminary hearing and why he explains, that the judgment rendered is either not appealable or may be appealed along with summary judgment. In both considered cases, the court is guided by the rule and standard established by article 206 of this Code, and it is unclear if in one case the court gives the party the right to appeal, and in the other case it does not give it the right.

The judge of the preliminary hearing is obliged to check whether the established requirements for exchange of information regarding possible evidence of article 83 of the CPC have been violated.

According to Article 3, Part 23 of the CPC: "Evidence is the information submitted to the court in accordance with the law...", from the words of this norm and the analysis of article 83 of the CPC ("Exchange of information on possible evidence by the parties"), it became clear that that the information submitted at the initial stage is not considered evidence, until the information presented by the parties is verified at the preliminary hearing in terms of how much it was obtained according to the law, and the judge of the preliminary hearing does not recognize the information presented by them as admissible evidence.

The entry "acquaintance" in the first part of article 83 of the CPC does not give the prosecution the right to request from the defense the information that the defense intends to present to the court, when the defense has requested the prosecution to inspect the item seized before the first presentation session, which is kept with the prosecution. The entry "acquaintance" in this article allows for the interpretation that if the defense party requested the prosecution to introduce the object seized before the first presentation, it automatically allows the prosecution to request from the defense the information that the defense party intends to present in court. The request of the defense side to view (familiarize) the seized item with the prosecution before the first presentation does not mean a request to exchange information on possible evidence, and this should not be equated with the so-called exchange of information. "Request mode".

In connection with the exchange of information regarding possible evidence, the request and exchange of information is allowed at any stage of the proceedings, but the requester, can be primarily only the defense party. The request of the defense side is pending. The interpretation of part 4 of article 146 of the CPC in such a way that the said norm only gives the prosecution the right to request an expert report from the defense is incorrect. The article explicitly states that one party can request an expert report from the other party. Part 5 of Article 3 of the CPC explains who is a party to the provisions of the CPC, according to which the party is "accused,

convicted, acquitted, their advocate, investigator, prosecutor". The opinion that according to the second part of Article 83 of the Civil Code, the defense party can request the transfer of possible evidence, this does not automatically mean that the defense party is not considered the subject of this article and the defense party is limited to the request for an expert report.

From the analysis of the norms of the Civil Code and the interpretation of the Supreme Court "in connection with the exchange of information on possible evidence", the judicial practice was formed as follows, for example, if the prosecution also wants to question the witnesses of the defense, the prosecution formally complies with the requirements of the procedural legislation, in particular, after handing over the evidence from the defense, the prosecution exchanges information with the defense in accordance with the law, and hands over copies of the evidence obtained by the defense itself, which is also prescribed by law and will be submitted to the court in accordance with the rules. Regarding the exchange of information regarding possible evidence, should the principle of "fruit of the poisoned tree" be applied to Article 72 of the CPC.

Article 219, Section 4, subsection "D" of the CPC does not mean that the parties can present any document received during the 5 (five) day period of the pre-trial session at the pre-trial session and apply for its recognition as admissible evidence. If the legislator was in a position to do so, it would have been directly provided for in article 83, 219 or 220 of the CPC. This record provides for such cases as, for example, when the party at the pre-trial session requests that the criminal case be separated from the criminal case against those defendants who admit to the committed actions and do not deny the presented evidence, this is what is meant in the record "Considering other motions of the parties".

It is necessary to introduce a technical means when exchanging information about possible evidence. Currently, in Georgia, it is not possible to exchange information about possible evidence in a criminal case electronically, because there is no special model of an electronic system that will simplify and regulate the exchange of information about possible evidence, both between the parties and with the court. Basically, the practice is established in such a way that the parties exchange information about possible evidence in material form, and then submit the material to the court office in compliance with the requirements of Article 83, Part 6 of the CPC.

By creating a special model of the electronic system, the parties and the court will be allowed to electronically exchange information on possible evidence, thereby saving time and human resources. It will be more practical and the parties will no longer depend on each other to provide each other and the court with complete information, which they intend to present as evidence in court, in compliance with the requirements of article 83 of the CPC. The necessity of clarifying the essence of the charge and the punishment provided for this charge to the accused at the preliminary hearing is also due to the fact that according to the 2nd part of Article 219 of the CPC, the judge at the preliminary hearing still finds out whether the accused pleads guilty to the charge presented and to what extent, which He admits the act and what he considers himself guilty of. Therefore, it is necessary for the accused to know what he is accused of and the judge of the preliminary hearing without any prerequisites must explain to the accused the essence of the accusation and the size of the punishment provided for this accusation.

The CPC does not consider the possibility of aggravation of guilt when the case is considered in court. The paper proposes how the mentioned issue can be resolved, thus protecting the rights of the accused.

If a judge of the preliminary hearing refuses to approve the plea agreement because he believes that there is not enough evidence in the case for a guilty verdict and it will then assess the case as a whole using a "high degree of probability" standard, this will always lead to the suspicion of non-objectivity and bias for the party. Therefore, in such a case, it is necessary for the judge to recuse himself, because there is a circumstance that makes his objectivity and impartiality doubtful (subparagraph "e" of part 1 of Article 59 of the Civil Code). In addition to the above, when the judge of the pre-trial session refuses to approve the plea agreement between the parties, he actually expresses his opinion about the case in advance, thereby violating the Part 3 of Article 25 of the CPC.

At the preliminary hearing, if the charge presented to the accused is punishable by imprisonment and the accused has been charged with committing a crime triable by a jury and the accused exercises the right to remain silent, the judge must still schedule a jury selection session. If in a multi-party case some defendants exercise their right to remain silent and others refuse, the judge at the jury trial will separate the case in relation to the defendant who exercises his right to remain silent. Also, if the accused refuses to participate in the process, and he does not appear in court and does not take part in the consideration of his criminal case, and the position of the accused is known or even unknown to his own lawyer, the judge should consider this action as the accused's avoidance of appearing in court and should not mark the jury's decision.

Based on the second part of Article 226 of the Civil Code, it is explained that the accused has the right to refuse a jury trial even during the substantive hearing, which often creates an opportunity for abuse of the right by the defense. The correct formation of the practice will be facilitated by the removal of article 226 and Part 2 of the CPC.

The 24-hour review period established by Article 206, Part 3 of the Criminal Procedure Code does not apply to the pre-trial judge when submitting a petition for revision of the preventive measure, because these issues listed in Article 219 of the Criminal Code are immediately after the opening of the pre-trial hearing by the judge of the preliminary hearing issues to be discussed. Therefore, the review of the restraining order is one of the current issues that the judge of the preliminary hearing will consider immediately after the opening of the session.

A party should have the right to appeal the preliminary hearing judge's decision on the application of a restraining order to the investigative panel of the Court of Appeal, especially when the most severe restraining measure of imprisonment is applied to him for the first time.

In the matter of inadmissible evidence, it was revealed to me that there is no act that decides the fate of evidence known to be inadmissible. Evidence that is impermissibly known remains in the case and ultimately affects the legal status of the person.

By studying the judgments requested from the investigative panel of the Tbilisi and Kutaisi Court of Appeals, it was determined that the parties no longer make the record of Article 219, Part 4, subsection "A" of the CPC and there is no reason to change it.

When studying the issue of the possibility of appealing the decision made by the judge of the pre-trial session on the admissibility of evidence and the transfer of the case for substantive consideration, it appeared that the decision of the judge of the preliminary hearing on the admissibility of evidence and the decision made on the transfer of the case for substantive consideration should be appealed. The recognition of evidence as admissible within the scope of the research

and the ban on appealing the transfer of the case to the merits of the case have been appealed to the Constitutional Court.

Recommendations and conclusion

In summarizing the conducted research, the findings and proposals were divided into three main directions, parts.

The first part of the proposals will concern the legal gaps or difficulties of court practice before the pre-trial hearing, during the investigation, which are related to the stage of the pre-trial hearing, and the research in this direction revealed:

- In the process of proof, the pre-trial session is the second stage, by means of which the evidence obtained in violation of the law by the parties in the investigation stage of the criminal case is recognized as inadmissible, thereby minimizing the possibility of making a decision based on the inadmissible evidence in the case.
- The purpose of the preliminary hearing is to have a preparatory value for the substantive consideration of the criminal case and to make a decision (according to the appropriate standard of proof) whether to transfer the case to the substantive consideration or not.
- If the 60-day or 9 (nine) month period established for the holding of the pre-trial session is violated, the prosecution must refuse to use the preventive measure and explain in the ruling that the procedural requirements established by the Civil Code have been essentially violated, which affects the use of the preventive measure and which leads to the refusal to use the preventive measure, however, the date of the preliminary hearing should be noted and the judgment should indicate that despite the fact of the violation of the deadline, it is beyond the scope of its review to take an appropriate legal response to the violation of the 60-day or 9 (nine) month deadline specified in

article 208, part 3 of the CPC and the judge of the preliminary hearing should discuss.

- The term "reasonable extension" referred to in Section 3 of Article 208 of the CPC refers to a 9-month period during which a preliminary hearing can be held and cannot exceed this period.

- It does not matter if the information has evidentiary value or not, because documents, letters of appeal are included in the information, which is evidence according to Article 3, Part 23 of the CPC, and the party is obliged to submit this information (evidence) if he intends to present and examine it in court.

- A special model of the electronic system should be developed and by making appropriate changes in the subsequent legislation, for example, by writing the electronic exchange procedure in the part of the possible information exchange rule in article 83 of the CPC, a new, simplified practice should be consistently laid the foundation.

The second part of the proposals refers directly to the legal gaps and court practice in the pre-trial session. The research in this direction revealed the following recommendations:

- Part 1 of article 219 of the Criminal Code should be worded as follows: "The judge of the pre-trial session shall explain to the accused the essence of the charge and the extent of the punishment provided for this charge."

- Revision of imprisonment does not mean revision of the decision to leave it in force, it means revision of the situation, and the 24 hour review period established by article 206, part 3 of the Criminal Procedure Code does not apply to the judge of the preliminary hearing when submitting a motion to revise the preventive measure.

- The following type of entry should be added to subsection "b" of part 4 of article 219 of the CPC: "...the type of restraining measure used for the first time by the judge of the preliminary hearing shall be appealed in accordance with article 207 of this Code."
- The examination of possible evidence in terms of admissibility does not in itself exclude the examination of its content and subsequent assessment of its content in order to further resolve the issue of its admissibility, and finally, a review of judicial practice proved that the competence of the judge of the preliminary hearing in deciding the issue of admissibility of evidence includes certain elements of evaluating the infallibility and relevance of evidence.
- Through the study of court practice, it was determined - the parties no longer question the record of article 219, part 4, subsection "a" of the Criminal Procedure Code in terms of whether the judge of the preliminary hearing session should consider the admissibility of evidence on his own initiative. The practice has developed in one direction and there is no reason for legislative change of this norm.
- The following sentence should be added to Part 6 of article 72 of the CPC: "Inadmissible evidence is removed from the case and kept until the final decision on the case is made."
- The following entry should be added to Part 2 of article 83 of the CPC: "The parties shall record the request for the transfer of information on possible evidence in a separate protocol."

The third part refers to the conclusions on the issue of the admissibility of the evidence and the possibility of appealing the decision of the judge of the preliminary hearing on the transfer of the case for substantive consideration:

- The decision of the judge of the pre-trial session regarding the admissibility of the evidence and the transfer of the case to the merits of the case should be appealed.